

Je creëert het allemaal zelf*

Als je daarmee bedoelt dat iedereen een geheel eigen subjectieve kijk heeft en de gebeurtenissen filtert doorheen de bril van zijn eigen mens- en wereldbeeld, dan heb je natuurlijk overschot van gelijk.

Soms ook wordt met de uitspraak ‘Je creëert het allemaal zelf’ allusie gemaakt op het principe van karma en reïncarnatie, waarbij de mens leven na leven geconfronteerd wordt met de gevolgen van zijn handelingen, en door die confrontatie (meestal onbewust) gestimuleerd wordt tot het stellen van handelingen die steeds betere gevolgen hebben dat wil zeggen meer vreugde en harmonie creëren in zichzelf en in zijn omgeving. Karma, met andere woorden, als sturend pedagogisch principe in een voortdurende cyclus van actie en correctie, scheppen en herscheppen, waarbij de mens uiteindelijk zichzelf stabiliseert en zijn gevoel van eenheid in de totale structuur wordt verdiept. Als dat bedoeld wordt met ‘Je creëert het allemaal zelf’, dan heb ik daar evenmin bezwaar tegen. Integendeel, ik vind het een verhelderend en uitdagend perspectief.

Maar een enkele keer gaan mensen veel verder en zien ze zichzelf niet alleen als de spil van hun eigen leven(s), maar ook als de schepper van de totale werkelijkheid om hen heen. Die vorm van zelfoverschatting, ‘Ik creëer het allemaal zelf’, kan wijzen op manische ontremming, maar soms is het gewoon een uit de hand gelopen misverstand. En wel op de volgende manier. In de esoterische literatuur wordt meer dan eens melding gemaakt van het feit dat in sommige dimensies, ook wel eens astrale sferen genoemd, totale werkelijkheden op een snelle manier zowel gecreëerd als ongedaan gemaakt kunnen worden vanuit het bewustzijn, zeg maar door ‘gedachtekracht’. Wie die informatie serieus neemt of, sterker nog, daar zelf praktische ervaring mee heeft, komt wel eens op de gedachte dat hij ook in deze dimensie hier de schepper is van zijn eigen universum, de materiële werkelijkheid inbegrepen. En met scheppen wordt dan niet bedoeld dat hij bijvoorbeeld zijn eigen meubels ontwerpt en in elkaar zet. Neen, neen, het gaat om scheppen in de meest pure (zeg maar goddelijke) betekenis, als act van bewustzijn. Die gedachtegang is natuurlijk niet lang vol te houden en al zeker niet op het praktisch-materiële vlak. Zowel binnen als buiten mijn praktijk heb ik al (esoterisch ingestelde) mensen ontmoet die in alle ernst beweren – zij het op gedempte, wat samenzweerderige toon – dat ze erachter zijn gekomen of toch het sterke vermoeden hebben dat ze alles, werkelijk alles, zelf creëren. En dat van het moment dat ze de ogen sluiten en aan iets anders denken, de objectieve werkelijkheid ook echt helemaal verdwenen is. Mijn reactie is dan: “Dat is een schitterende gedachte. Ik raad je aan om met de ogen dicht daar verder diep op door te denken... Bij voorkeur tijdens een stevige boswandeling.” De

betrokkene kijkt me dan verbaasd aan, om even later wakker te schieten door een imaginaire klap tegen een al even imaginaire boom.

Het onbestaand verklaren van iets wat buiten het eigen blikveld valt, in letterlijke of figuurlijke zin, is overigens een mechanisme dat in alle richtingen optreedt. Zo zijn er wel eens informatiebronnen aan ‘gene zijde’ die stevast volhouden dat de aardse werkelijkheid niet echt bestaat. Vanuit hun positie wordt de materiële werkelijkheid immers ervaren als een irreële wereld, een onechte schijngestalte waarvan ze de illusie doorzien. Tot, naar verluidt, ze door omstandigheden opnieuw incarneren en ze ineens veel minder noten op hun zang hebben. Bekleed met een nieuw lichaam ondervinden ze immers aan den lijve dat deze materiële wereld ineens niet meer zo plastisch, doorgankelijk en illusoir is als eerst ingeschat. Of anders gezegd: ze komen tot de ontvullende vaststelling dat elke dimensie zijn eigen wetmatigheden heeft en dat binnen elke dimensie die wetmatigheden keiharde realiteit zijn.

Het doet me denken aan het Soefiverhaal waarin de dorpswijze tot vervelens toe predikte over de illusie van de materiële wereld. Tot de dorpingen het zo op hun heupen kregen dat ze hem gevangen zetten in een diepe put. En toen hij daar zat te jammeren en te klagen dat hij maar niet begreep waarom ze hem dat aandeden, reageerden de dorpingen koeltjes dat hij zich niet zo moest aanstellen, dat die put immers alleen maar... een illusie was. De wijze zuchtte diep, knikte dat hij het begrepen had en ze lieten hem vrij. Maar na enige tijd kon hij het toch niet laten om, telkens wanneer de dorpingen zijn advies nodig hadden bij één of andere tegenslag, hen erop te wijzen dat ze zich toch niet zo mochten laten meeslepen door de gebeurtenissen en ze ten allen tijde de illusie van het menselijk bestaan dienden te doorschouwen. Deze keer hadden de dorpingen er schoon genoeg van, ze gooiden hem terug de put in, het deksel erop, en deze keer bleven ze onverzettelijk voor zijn smeekbeden. Toen zijn jammerklachten waren uitgestorven en hij op het punt stond te bezwijken, haalden ze hem naar boven en schonken ze hem opnieuw de vrijheid. Vanaf dan was hij één en al mededogen voor de lotgevallen van zijn medemens en kwam het woord illusie niet meer over zijn lippen.

Het is niet mijn bedoeling mij vrolijk te maken over sommige esoterische geschriften. Wat mij betreft mag je de materiële wereld een illusie blijven noemen, als je het maar met me eens bent dat het op zijn minst een *tastbare* illusie is, waarbij het creëren van de werkelijkheid een heel ruim begrip is en niet alleen een louter persoonlijke kwestie.

Wil je dus door gedachtekracht de wekelijkse val van de lottoballetjes beïnvloeden, dan hou ik je niet tegen, maar denk er aan dat je niet de enige bent en dat jouw mogelijk ‘scheppende gedachte-impuls’ wellicht verdrinkt in het intense kluwen van alle anderen die op dat moment net hetzelfde proberen te doen.

* Deel 2 van de uitgebreide versie van de lezing **‘Over dimensionele en andere misverstanden**, SYMPOSIUM ‘Veranderingen in bewustzijn’, georganiseerd door de Vereniging voor Transpersoonlijke Psychiatrie op zaterdag 13 november 2004 in het AMC Amsterdam, Nederland (gepubliceerd in PRANA 157, oktober/november 2006).

Jean-Marie Decuypere is psychiater/psychotherapeut met een privé-praktijk in Zoersel, België.